

ירושלים, י"ב בתמוז, תשע"ד

10 ביולי, 2014

חוזר מס' ח-06 - 2425

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון: עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים

(ניהול בנקאי תקין, הוראות מס' 312 ו-301)

מבוא

1. הוראה 312 בנושא 'עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים' (להלן - "ההוראה") נועדה למזער את הסיכונים הנובעים מעסקאות, מאזניות וחוף מאזניות, שעושה תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים וכן למנוע ניצול לרעה של התאגיד הבנקאי ופעילות בניגודי עניינים. ההוראה מגבילה את היקף החבויות של אנשים קשורים לתאגיד הבנקאי ודורשת כי עסקאות בין התאגיד הבנקאי לבין אנשים קשורים ייעשו על פי שיקולים עסקיים ובתנאים שאינם חורגים מתנאי שוק.
2. במסגרת התאמת הוראות ניהול בנקאי תקין לשינויים בחוק הבנקאות רישוי התשמ"א-1981 (להלן - "החוק"), בפקודת הבנקאות 1941¹ (להלן - "הפקודה") ולהנחיות בתחום זה בארה"ב ובאירופה, עלה הצורך לעדכן את הוראות ניהול בנקאי תקין העוסקות בנושא עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים.
3. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי הבנקאות, ובאישור הנגידה, החלטתי על הוצאת הוראה מעודכנת כמפורט להלן.

להלן פירוט התיקונים המשמעותיים שבוצעו בהוראה ע"פ הסיעוף החדש

הגדרות

4. בסעיף 3(ג) שולבו השינויים הבאים:

- 4.1 הסף הקובע לעניין הגדרת איש קשור ירד מ- 10% החזקת אמצעי שליטה בתאגיד בנקאי או בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד בנקאי ל - 5%. מסיבות פרקטיות, חריגה זמנית של עד 60 יום משיעור החזקה של 5%, אשר על פניה אינה מכוונת, לא תחייב סיווג כ"איש קשור" לעניין הוראה זו.
- 4.2 בבנק ללא גרעין שליטה הורחבה הגדרת איש קשור גם למי שהציע (לבדו או כחבר בחבר מחזיקים) מועמד לכהונת דירקטור וקרוב שלו. הסיווג כאיש קשור יהיה בתוקף כל עוד הדירקטור שהוצע על ידו מכהן בתפקידו.

¹ החקיקה עודכנה בין השאר בהמלצות ועדת מראני מאוגוסט 2004 ("תיקון מראני") ותיקון של "תיקון מראני" ממאוס 2012.

דברי הסבר

התיקון הותאם לשינויים שבוצעו בחוק ובפקודה. בסעיף 34 לחוק נקבע צורך בקבלת היתר מהנגיד על החזקת אמצעי שליטה בשיעור 5%, ובסעיף 11ד לפקודה נקבעו הגורמים אשר יכולים להציע מועמדים לכהונת דירקטורים בתאגידים בנקאיים ללא גרעין שליטה.

5. בסעיף 3(ד) המילים "דירקטור או מנהל כללי" הוחלפו בביטוי "נושא משרה" והמילה "בן זוג" הוחלפה בביטוי "קרוב" של נושא משרה. בנוסף, נקבעו התאגידים בהם נושאי משרה וקרוביהם ייחשבו כאיש קשור.

דברי הסבר

התיקון נועד להתאים את ההוראה להגדרות בחוק החברות ובחוק הבנקאות (רישוי) ולהנחיות ברשויות פיקוח באירופה וארה"ב. הורחבה הגדרת נושא משרה וקרובו. בנוסף, בסיפא של סעיף זה ניתנה הקלה כך שנושאי המשרה בתאגידים שאינם חלק משדרת השליטה או ההחזקה באמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי לא יכללו בהגדרת איש קשור.

6. נוסף סעיף חדש 3(ז): "מי שמחזיק 10% ויותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהתאגיד הבנקאי שולט בו, וקרוב שלו".

דברי הסבר

הגדרת איש קשור הורחבה גם למי שמחזיק בסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהתאגיד הבנקאי שולט בו לנוכח הניסיון שנצבר בשוק בעסקאות מסוג זה.

7. בסיפא של סעיף 3 שונתה הגדרת ההון ל"הון רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים כמשמעותן בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202".

דברי הסבר

מדידת החבות של אנשים קשורים ביחס להון רובד 1 ולא לבסיס ההון עולה בקנה אחד עם ההוראות החדשות של באזל בהתייחס למגבלות, ונועדה לצמצם את היקף החשיפה של התאגיד הבנקאי לאנשים קשורים בכלל ולאיש קשור יחיד בפרט.

מדיניות ונהלים

8. נוסף פרק חדש שעניינו מדיניות ונהלים; ברישא של סעיף 3א(א) נוסף המשפט "הדירקטוריון ייקבע מדיניות ותהליכים לאישור עסקאות עם אנשים קשורים וכן נוהלי ניטור, בקרה" כמו כן, נוסף סעיף חדש 3א(ב) הקובע כי "הדירקטוריון יקבע קווים מנחים למקרים בהם יש לנושא משרה ניהוד עניינים אישי בנוגע לעסקה כאמור בסעיף 56(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301".

דברי הסבר

הדרישה שנוספה נועדה להתאים את דרישות ההוראה לפרקטיקת ממשל תאגידי תקין לרבות קיום מסגרת בקרה פנימית הולמת. האמור בסעיף נועד לאמץ את העקרונות בנוגע לקביעת קווים מנחים למניעת ניהודי עניינים אישי המוצגים בהוראת נב"ת מספר 301.

עסקאות עם אנשים קשורים

9. בסעיף 4(א) לאחר המשפט "תאגיד בנקאי לא יעשה עסקה עם איש קשור בתנאים מועדפים" נוספו המילים "למקובל בעסקאות דומות שהוא עושה עם אחרים" ונמחקו המילים "על אלה שהוא עושה בעסקה דומה".

דברי הסבר

השינוי ברישא של הסעיף נועד לחדד את הדרישה ולמנוע מצבים היפותטיים בהם יאושר אשראי לאיש קשור בתנאים החורגים ממדיניות האשראי של התאגיד וזאת על בסיס העובדה שבוצעה עסקה חריגה אחת בלבד ללווה אחר.

מגבלה על חביות של אנשים קשורים

10. בסעיפים 5(ב)(1) עד 5(ב)(4) הורחבו המגבלות על חבות של מחזיק שאינו מהווה מרכיב בקבוצת שליטה ל – 5% מההון וכן נוספה מגבלה כמותית על חביות של נושאי משרה בתאגיד הבנקאי, של עד מיליון ש"ח, למעט הלוואה לדיר.

דברי הסבר

הרחבת מגבלות החבות על אנשים קשורים נועדה לצמצם את חשיפת הבנק לסיכון, במיוחד לנוכח העלייה הגבוהה בהיקף ההון של הבנקים בשנים האחרונות והיא עולה בקנה אחד עם המגבלות שעוגנו בהוראות של רגולטורים נוספים מחו"ל. המגבלה הכמותית שהתווספה לנושא משרה בתאגיד הבנקאי, קרובו ותאגיד בשליטתו הינה פרקטיקה מקובלת ברשויות אחרות בחו"ל.

אישור עסקאות עם אנשים קשורים בדירקטוריון

11. בסעיף 7(א)(1) עודכנו סכומי החבות החייבים באישור ועדת הביקורת או הועדה לעסקאות עם אנשים קשורים.

דברי הסבר

התיקון האחרון של ההוראה בוצע בשנת 1998 ומאז גדל הון הבנקים ביותר מפי 4. ההוראה במתכונתה טרם השינוי מאפשרת לבצע עסקאות בסכומים הגבוהים מאלו שהתכוון המפקח עם אנשים קשורים ללא חובת ביצוע בקרת על.

12. בסעיף 7(א)(2) נקבע סכום עסקה מינימאלי לאיש קשור יחיד ולנושא משרה בתאגיד הבנקאי החייב באישור ועדת הביקורת או הועדה לאנשים קשורים.

דברי הסבר

מטרת התיקון הינה לקבוע סף מינימאלי לעסקאות החייבות באישור של ועדת הביקורת או הועדה לעסקאות עם אנשים קשורים.

13. לסיפא של סעיף 7(4) נוספו המילים "לעניין פיקדונות ותנאי ניהול חשבון, לא נדרש אישור ספציפי, אם התנאים נקבעו על פי הסכם מסגרת ארוך טווח".

דברי הסבר

במסגרת המחויבות לאשר גם עסקאות פאסיבה, ניתנה הקלה כך שוועדת הביקורת או הועדה לעסקאות עם אנשים קשורים יכולה לאשר הסכם מסגרת ארוך טווח במקום עסקאות בודדות.

ניגוד עניינים אישי

14. נוסף סעיף 7א. בעניין ההתנהגות המצופה מנושא משרה הנמצא במצב של ניגוד עניינים אישי.

דברי הסבר

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון מסדירה את כללי ההתנהגות שעל דירקטורים לנקוט במצב של ניגוד עניינים אישי, ומטרת הסעיף להחיל את הכללים גם על נושאי משרה אחרים.

כללי

15. נוסף סעיף 10 המאפשר למפקח להרחיב או לגרוע מהגדרת איש קשור ו/או להורות על ניכוי החבות מההון הרגולטורי.

דברי הסבר

ההוראה טרם עדכונה הגדירה אנשים קשורים באמצעות רשימה מקיפה סגורה ועם קריטריונים מדויקים מבלי לאפשר למפקח שיקול דעת. השינוי נועד לתת למפקח גמישות בקבלת החלטות (לקולה או לחומרה) לנוכח התקיימות תנאים מסוימים בהם העניין נדרש.

חריגה בשל סיווג איש קשור

16. נוסף סעיף 11 חדש הקובע התאמות נדרשות בחבות לגבי מי שהפך לאיש קשור. ההתאמות תתבצענה הדרגתית במהלך תקופה של שנתיים ימים.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון

17. בוטלו סעיפים קטנים 36(ו1) ו- 36(ו2) על מנת למנוע כפילות עם האמור בסעיף 7 בהוראה 312 הכוללת הנחיות פרטניות בנושא זה.

תחילה

18. מועד התחילה של השינויים הוא 1 בינואר 2015.

19. למרות האמור לעיל, לעניין הגדרת ההון יחול האמור להלן:

הון רובד 1 כאמור בהגדרת ההון, בתוספת הון רובד 2 כפי שפורסם בדוחות הכספיים ליום 31.12.2014. תוספת זו תופחת בשיעורים שווים, על פני 16 רבעונים, עד לאיפוסה ב-31.12.2018.

עדכון הקובץ

20. מצורפים דפי עדכון לקובץ ניהול בנקאי תקין. להלן הוראות העדכון:

<u>להכניס עמוד</u>	<u>להוציא עמוד</u>
301-21 [20] (5/14)*	301-21 [20] (5/14)
301-22 [21] (7/14)	301-22 [20] (5/14)
301-51 [21] (7/14)	301-51 [20] (5/14)
312-1-6 [10] (7/14)	312-1-5 [9] (10/10)

בכבוד רב,

דוד זקן

המפקח על הבנקים

- (4) ועדת הביקורת תדון אחת לחצי שנה בדיווח של המבקר הפנימי, שיכלול את הדרישות העולות מדוחות ביקורת חיצוניים שהטיפול בהן טרם הושלם ואת מצב הטיפול בהן. במקרים של עיכוב בטיפול, תדון הוועדה בסיבות לעיכוב ובלוחות הזמנים להשלמת הטיפול.
- (ב) ועדת הביקורת אחראית לפקח על המבקר הפנימי של התאגיד הבנקאי ובכלל זה:
- (1) פונקציית הביקורת הפנימית תהיה כפופה ליושב ראש הדירקטוריון ותדווח לדירקטוריון באמצעות ועדת הביקורת.
- (2) ועדת הביקורת תמליץ לוועדת התגמול על שכרו ותגמוליו של המבקר הפנימי ועל קידומו.
- (3) ועדת הביקורת תדון ותמליץ בפני הדירקטוריון על אישור תכנית העבודה של המבקר הפנימי לרבות היקף הביקורות ותדירותן. לעניין זה, על ועדת הביקורת להתייחס, בין היתר, למסגרת הרצויה של הביקורת הפנימית בתאגידים נשלטים בישראל ומחוץ לישראל.
- (4) ועדת הביקורת תערוך מעקב אחר ביצוע תכנית העבודה של המבקר הפנימי.
- (ב1) ועדת הביקורת תהיה רשאית להטיל על פונקציית הביקורת הפנימית בהתראה סבירה, ביצוען של בדיקות מיוחדות, בנוסף לבדיקות שנקבעו בתוכנית העבודה של הפונקציה.
- (ג) ועדת הביקורת אחראית לפקח על עבודת רואה החשבון המבקר של התאגיד הבנקאי ובכלל זה:
- (1) תקיים דיון על אפשרות החלפת רואה החשבון המבקר של התאגיד הבנקאי כמפורט בסעיף 4 בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 302 ;
- (2) תביא את עמדתה בפני האסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי שעל סדר יומה סיום כהונתו של רואה החשבון המבקר או אי-חידוש הכהונה ;
- (3) תמליץ לאסיפה הכללית של התאגיד הבנקאי או לדירקטוריון לגבי תגמול לרואה החשבון המבקר ;
- (4) הוראות נוספות לעניין הפיקוח של ועדת הביקורת על רואה החשבון המבקר, דיווחיו וההתקשרות עמו, יהיו כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין אחרות (כגון: הוראות מס' 302, 303 ו- A304).
- (ד) ועדת הביקורת תבחן את הדוחות השנתיים והרבעוניים לציבור של התאגיד הבנקאי, תדון ותמליץ לדירקטוריון על אישורם.
- (ה) ועדת הביקורת תעשה שימוש בעבודת פונקציית הביקורת על מנת לבחון את אפקטיביות הבקורות הפנימיות המרכזיות בתאגיד הבנקאי.
- לצורך הערכת אפקטיביות הבקורות פנימיות לדיווח הכספי או לביקורת, תקבע ועדת הביקורת נהלים, שיסדירו, בין היתר:
- (1) את אופן הקבלה והטיפול על ידי התאגיד הבנקאי בתלונות בנוגע לנושאים הקשורים לדיווח הכספי והבקורות הפנימיות עליו או לביקורת.
- (2) העברה אנונימית וסודית, לרבות על ידי עובדים של התאגיד הבנקאי, של חששות הקשורים לדיווח הכספי או לביקורת השנתיים במחלוקת.

- (ו) ועדת הביקורת תדון בעסקאות כאמור בסעיף 7 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312, במידה וועדת העסקאות עם אנשים קשורים לא דנה בעסקאות אלו.

ועדת עסקאות עם אנשים קשורים

37. (א) הדירקטוריון רשאי למנות ועדת עסקאות עם אנשים קשורים, שתדון בנושאים המפורטים בסעיף 7 להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 312 ובסעיף 36(ו), שלא נדונו בוועדת הביקורת.
- (ב) ההוראות והמגבלות החלות על ועדת ביקורת יחולו בהתאמה גם על ועדת עסקאות עם אנשים קשורים.

ועדת תגמול – הרכב ודרכי עבודה

38. (א) בתאגיד בנקאי או בחברת כרטיסי אשראי שסעיף 118א לחוק החברות חל עליהם, תמונה ועדת תגמול כמשמעותה בסעיף האמור בחוק החברות, ולפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה.
- (ב) בתאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי שסעיף 118א לחוק החברות אינו חל עליהם, תמונה ועדת תגמול שרוב חבריה יהיו דירקטורים חיצוניים, יושב ראש הוועדה יהיה דירקטור חיצוני, ולפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה.
- (ג) המניין החוקי לשיבות ועדת תגמול ולהחלטותיה הוא מרבית חבריה, ובלבד שמרביתם דירקטורים חיצוניים.
- (ד) קבלת ההחלטות בשיבות ועדת תגמול תיעשה בנוכחות חברי הוועדה בלבד.
- (ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) לעיל, תאגיד בנקאי או חברת כרטיסי אשראי רשאים לצרף לוועדת התגמול הקבועה בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) בדיוניה במדיניות התגמול ובהסכמי התגמול של כלל העובדים, למעט עובדים מרכזיים, דירקטורים נוספים מחברי הוועדה. ועדת התגמול בהרכבה המורחב לא תחויב ברוב דירקטורים חיצוניים.

ועדת התגמול – תפקידים

- 38א. (א) ועדת התגמול תדון ותמליץ לדירקטוריון על מדיניות תגמול (כהגדרתה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), העקבית עם התרבות הארגונית של התאגיד הבנקאי, עם המטרות והאסטרטגיה של התאגיד הבנקאי לטווח הארוך ועם סביבת הבקרה שלו. תמריצי התגמול לא יעודדו לקיחת סיכונים מעבר לתיאבון לסיכון של התאגיד הבנקאי.
- (ב) הוועדה תאשר, לפני אישור הדירקטוריון והאסיפה הכללית אם נדרש, את תנאי ההתקשרות של התאגיד הבנקאי עם נושאי משרה בכירה בו לעניין תגמולם כהגדרת מונחים אלה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A), תוך התייחסות גם לעניינים

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
13/9/85	חוזר מקורי		1210
11/1/95	עדכון		1394
19/6/89	עדכון		1412
13/8/90	עדכון		1473
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	-----
21/7/92	עדכון	2	1582
8/11/92	עדכון	3	1606,1609
3/1/93	עדכון	4	1615,1616
11/7/94	עדכון	5	1715
2/1/95	עדכון	6	1739
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	7	-----
21/6/98	עדכון	8	1928
10/1/01	עדכון	9	2021
22/8/01	עדכון	10	2038
30/11/03	עדכון	11	2122
28/2/05	עדכון	12	2161
29/12/10	עדכון	13	2287
6/11/11	עדכון	14	2313
25/12/11	עדכון	15	2320
30/4/12	עדכון	16	2332
31/12/12	עדכון	17	2355
19/11/13	עדכון	18	2403
25/12/13	עדכון	19	2405
26/5/14	עדכון	20	2421
10/7/14	עדכון	21	2425

עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים(7/14) **מבוא**

1. על מנת למזער סיכונים הנובעים מעסקאות שעושה התאגיד הבנקאי עם אנשים קשורים, יפעלו התאגידים הבנקאיים כאמור בהוראה זו.
- מטרת ההוראה היא להגביל את היקף חביותיהם של אנשים קשורים לתאגיד הבנקאי ולגרום לכך שעסקאות בין תאגיד בנקאי לבין אנשים קשורים ייעשו בכפוף לכללי ממשל תאגידי מחמירים ועל פי שיקולים עסקיים ובתנאים שאינם חורגים מתנאים המקובלים לגבי עסקאות דומות עם מי שאינם אנשים קשורים.
- א1. למען הסר ספק מובהר בזאת כי הוראות אלו באות להוסיף על חוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן – "חוק החברות").

(7/14) **תחולה**

2. (א) הוראה זו תחול על תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א – 1981 (להלן חוק הבנקאות (רישוי)), למעט חברת שירותים משותפת.
- (ב) כמו כן, תחול ההוראה על תאגיד כמפורט להלן, כאילו היה תאגיד בנקאי - תאגיד כאמור בסעיפים 11(א)(3) עד (ב3) ו-11(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), שהתאגד בישראל ונשלט על ידי תאגיד בנקאי.
- (ד) הוראה זו לא תחול על התקשרות התאגיד הבנקאי באשר לתנאי כהונה או העסקה אשר נקבעו כאמור בהוראה 301A.

(07/14) **הגדרות**3. **"איש קשור" לתאגיד בנקאי -**

- (א) בעל שליטה בתאגיד הבנקאי, מועמד וקרוב של כל אחד מאלה;
- (ב) תאגיד בו המנויים בפסקה (א), שולטים או מחזיקים ביותר מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי השליטה, ותאגיד בו מחזיק התאגיד המצוין ברישא ביותר מ-50% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה;
- (ג) מי שמחזיק יותר מ-5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד הבנקאי וקרובו;
- (ג1) מי שהציע (לבדו או כחבר בחבר-מחזיקים) מועמד לכהונת דירקטור בתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה וקרובו, סיווגו כאיש קשור תקף כל עוד הדירקטור שהוצע על ידו מכהן בתפקידו;
- (ד) נושא משרה בתאגיד הבנקאי או באחד מאלה: תאגידים באמצעותם מוחזקים אמצעי השליטה של קבוצת השליטה, כהגדרתה בסעיף 5, בתאגיד הבנקאי; וכן תאגיד כאמור בסעיף קטן (ג) וקרובו;
- (ה) תאגיד אשר המנויים בפסקאות (ג) עד (ד) שולטים בו;
- (ו) תאגיד, שהתאגיד הבנקאי שולט בו או מחזיק בו יותר מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה, ותאגיד בו שולט התאגיד המצוין ברישא;

- (ז) מי שמחזיק 10% ויותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהתאגיד הבנקאי שולט בו, וקרוב שלו;
- (ח) כל מי שהמפקח על הבנקים קבע אותו כאיש קשור, באופן כללי או לעניין מסוים.
- "אשראי"** - כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 (להלן "הוראה 313");
- "הלוואה לדיור"** - כמשמעותה בהוראה 451 ובלבד שלא ניתנה למטרת השקעה;
- "הון"** - הון רוברד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים כמשמעותו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202;
- "חבות"** - כמשמעותה בהוראה 313, לרבות אשראי מפיקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, ואולם, לעניין ערבות שנתן איש קשור, לטובת התאגיד הבנקאי, להבטחת אשראי שקיבל צד שלישי מהתאגיד הבנקאי, יחולו ההוראות הבאות לעניין הגדרת החבות:
- (א) ניתנה הערבות להבטחת אשראי שקיבל מי שאינו איש קשור, יראו את כל הערבות כחלק מהחבות;
- (ב) ניתנה הערבות להבטחת אשראי שקיבל איש קשור, לא תיכלל הערבות בחבות;
- כמשמעותו בסעיף 11ד לפקודת הבנקאות, 1941;
- "חבר-מחזיקים"** - אדם שהגיש בקשה לקבלת היתר מהנגיד לשליטה בתאגיד בנקאי, בין לבדו ובין ביחד עם אחרים, והמפקח הודיע על כך לאותו תאגיד בנקאי;
- "נושא משרה"** - כמשמעו בחוק החברות;
- "עסקה"** - כמשמעותה בסעיף 1 לחוק החברות;
- "קרוב"** - כמשמעו בחוק הבנקאות (רישוי) למעט לעניין סעיפים 3(ג), 3(ג1), 3(ד), 3(ז) ו-5(ב)4; לעניין סעיפים 3(ג), 3(ג1), 3(ד), 3(ז) ו-5(ב)4: בן זוגו, צאצא ומי שסמוך על שולחנו.

3א. מדיניות ונהלים (07/14)

- (א) הדירקטוריון יקבע מדיניות ותהליכים לאישור עסקאות עם אנשים קשורים וכן נוהלי ניטור, בקרה, דיווח ומעקב שוטפים אחר עסקות מהותיות עם אנשים קשורים לאחר שניתנה המלצת ועדת הביקורת או הועדה לעסקאות עם אנשים קשורים בנושאים אלו; מבלי לפגוע באמור לעיל, מתן אשראי לאיש קשור בסכום העולה על 0.5% מהונו של התאגיד הבנקאי, או עסקה מסוג אחר בסכום שיקבע הדירקטוריון, ידווחו למליאת הדירקטוריון בישיבתו הקרובה.
- (ב) הדירקטוריון יקבע קווים מנחים למקרים בהם יש לנושא משרה בתאגיד הבנקאי ניגוד עניינים אישי בנוגע לעסקה כאמור בסעיף 56(ג) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 (להלן "הוראה 301").

עסקאות עם אנשים קשורים (07/14)

4. (א) תאגיד בנקאי לא יעשה עסקה עם איש קשור בתנאים מועדפים למקובל בעסקאות דומות שהוא עושה עם אחרים ;
- (1א) תאגיד בנקאי לא יקבל כבטוחות לחבות של איש קשור, ניירות ערך שהנפיק התאגיד הבנקאי, ואם אותו איש קשור הוא בעל שליטה בתאגיד הבנקאי - גם ניירות ערך שהנפיק אותו בעל שליטה או שהנפיק התאגיד בשליטתו ;
- (ב) סעיף זה לא יחול על תאגיד שהתאגיד הבנקאי מחזיק בו 95% ויותר מאמצעי השליטה, שאינו נותן אשראי או שירות אחר לאדם מחוץ לקבוצה הבנקאית. לעניין זה, "קבוצה בנקאית" - התאגיד הבנקאי ותאגידיים בנקאיים בשליטתו.

מגבלה על חביונות של אנשים קשורים (07/14)

5. (א) סך כל החביונות לתאגיד הבנקאי של כלל האנשים הקשורים לא יעלה בכל עת על 10% מהונו של התאגיד הבנקאי.
- (ב) (1) חבות של מרכיב בקבוצת שליטה, לא תעלה על סכום המתקבל ממכפלה של חלקו היחסי בגרעין השליטה ב- 10% מהון התאגיד הבנקאי ;
- (2) חבות של מחזיק (שאינו מהווה מרכיב בקבוצת שליטה) של 5% ויותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד הבנקאי, ובתאגידיים בנקאיים ללא גרעין שליטה גם חבות של מי שהציע (לבדו או כחבר בחבר-מחזיקים) מועמד לכהונת דירקטור והדירקטור שהוצע על ידו מכהן בתפקידו, לא תעלה בכל עת על 5% מההון ;
- (3) חבות של מי שמחזיק 10% ויותר מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד שהתאגיד הבנקאי שולט בו לא תעלה בכל עת על 5% מההון (למעט תאגידיים בשליטת המחזיק) ;
- (4) חבות, למעט הלוואה לדיוור, של נושא משרה בתאגיד הבנקאי, לא תעלה בכל עת על מיליון ₪. תת סעיף זה לא יחול על בעל שליטה המכהן כדירקטור בתאגיד הבנקאי.
- לעניין סעיף זה :

"גרעין שליטה" - השיעור המזערי של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי שעל קבוצת השליטה להחזיק כפי שצוין בהיתר השליטה לחברי הקבוצה ואם לא צוין, שיעור כאמור כפי שנקבע על ידי המפקח ;

"חבות" - חבות כמשמעותה בסעיף 3, של אותו מרכיב ביחד עם קרובו ותאגידיים הנשלטים על ידו או על ידי קרוביו ;

"קבוצת שליטה" - קבוצת האנשים בעלת ההיתר לשליטה ולהחזקת אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי.

- (ג) בחישוב סך כל החבויות של אנשים קשורים לתאגיד הבנקאי לא יכללו :
- (1) המדינה וריבונות שניתן לייחס לה משקל סיכון אפס, בהתאם לסעיפים 53-56 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203 ;
 - (2) מועמד ואיש קשור אשר נחשב ככזה רק בשל קרבתו למועמד (קרוב של מועמד, תאגידים המוחזקים על ידו, תאגידים מחזיקים בו וכו'); ;
 - (3) תאגיד בנקאי ;
 - (4) תאגיד השייך לאותה קבוצת לווים בנקאית לה שייך התאגיד הבנקאי כמשמעותה בהוראה 313 ;
 - (5) "קבוצת לווים נשלטת" כמשמעותה בהוראה 313.

ניכויים (07/14)

6. לצורך סעיף 5 ינוכו מסכום החבות ניכויים כאמור בסעיף 5 להוראה 313.

אישור עסקאות עם אנשים קשורים בדירקטוריון (07/14)

7. (א) עסקאות עם איש קשור כמפורט להלן טעונות אישור מתועד של ועדת הביקורת או של הוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים, אשר מונתה בהתאם להוראה 301, לפי העניין :
- (1) כל עסקה, המתבצעת עם איש קשור המקיימת אחד מהתנאים הבאים :
 - (א) סכום החבות הכוללת של האיש הקשור עולה על 100,000 ₪ או 0.1% מהונו של התאגיד הבנקאי הגבוה מביניהם (להלן – "הסכום המזערי") ;
 - (ב) כתוצאה ממנה סכום החבות הכוללת של האיש הקשור עולה על הסכום המזערי ;
 - (2) כל עסקת חבות המתבצעת עם איש קשור יחיד בסכום העולה על 500,000 ₪ ובעסקאות עם נושא משרה בתאגיד הבנקאי קרובו או תאגיד בשליטתם בסכום העולה על 250,000 ש"ח ;
 - (3) כל עסקת מכר או שכירות עם איש קשור, שסכומה עולה על הסכום המזערי ;
 - (4) כל עסקה אחרת עם איש קשור, אם לא נקבע סכום לגביה, או אם סכום העסקה עלה על סכום שייקבע על ידי הדירקטוריון, ובלבד שהסכום שייקבע לא יעלה על הסכום המזערי ; לעניין פיקדונות ותנאי ניהול חשבון, לא נדרש אישור ספציפי, אם התנאים נקבעו על פי הסכם מסגרת ארוך טווח ;
 - (5) הפרשה או מחיקת חוב של איש קשור.
- (ב) הוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים או ועדת הביקורת, תדון בעסקאות שעשה איש קשור עם התאגיד הבנקאי, קודם שהפך לאיש קשור בו, אם יתרת הסכומים בעת שהפך לאיש קשור עולה על הסכומים החייבים אישור על פי פסקאות (1) - (4).
- מצאה הוועדה כי קיימת חריגה מגודל העסקאות המותר לאדם קשור, או שתנאיה של עסקה כאמור חורגים מתנאי השוק ואין אפשרות בשל מחויבות משפטית לבטלה או לשנות תנאיה - יודיע על כך יו"ר הוועדה למפקח על הבנקים באמצעות מזכיר התאגיד הבנקאי ;

(ג) האישור על פי סעיף קטן (א) יכלול גם אישור שהעסקה אינה סותרת את תנאי סעיף 4 להוראה זו. בפרוטוקול הדיון יצוינו ההסברים שקיבלה הועדה על מנת לוודא את האמור לעיל.

ניגוד עניינים אישי (07/14)

א7. נושא משרה שיש לו, במישרין או בעקיפין, עניין אישי בעסקה קיימת או מוצעת של התאגיד הבנקאי המובאת לדיון, או בהחלטה העומדת להתקבל יפעל כאמור בסעיפים 56(א) ו-56(ב) להוראה 301, בשינויים המחויבים, ולא יאוחר מיישיבת ההנהלה שבה נדונה העסקה לראשונה.

איש קשור שהוא עובד (04/97)

8. הוראות אלו לא יחולו על עסקה שעשה התאגיד הבנקאי עם איש קשור, אם אותו איש קשור הוא עובד התאגיד הבנקאי והעסקה נעשתה במהלך העסקים הרגיל ובשיעור שאינו עולה על השיעור שנקבע לעניין זה בהסכם עבודה קיבוצי או בהסדר קיבוצי החל על עובדי התאגיד הבנקאי.

דיווח לפיקוח על הבנקים (07/14)

9. (א) תאגיד בנקאי יגיש לפיקוח על הבנקים רשימה של כל האנשים הקשורים לו וציון חבות של כל איש קשור בהתאם למתכונת הדיווח המפורטת בהוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים. בנוסף, על התאגיד הבנקאי לדאוג לקיום רשימה כאמור במשרדיו, כשהיא מעודכנת בכל עת;
(ב) תאגיד בנקאי יגיש לפיקוח על הבנקים דיווח מידי על חריגה שנוצרה בהתאם לסעיף 7(ב).

כללי (07/14)

10. המפקח על הבנקים רשאי, כאשר קיימים טעמים מיוחדים שבהם ראה כי נכון לעשות כן:
(א) לאשר החרגה של "איש קשור" מההגדרה או מקיום סעיפים מסוימים בהוראה, לתקופה או בתנאים שיקבעו על ידו;
(ב) לקבוע כי עסקה עם איש קשור נעשתה בתנאים החורגים מתנאי שוק ולהורות על ניכוי החבות בגינה מההון הרגולטורי.

חריגה בשל סיווג איש קשור (07/14)

11. חבות של איש קשור, קודם שהפך לאיש קשור, אשר עולה על מגבלת הסכומים בסעיף 5(ב) תוסדר בהדרגה תוך שנתיים ימים. האמור יחול גם בשל נסיבות שאינן תלויות בבנק כגון: מיזוגים, רכישת חברות וכד'.

עדכונים

תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
10/3/91	חוזר מקורי		1508
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	-----
4/11/91	עדכון	2	1528
3/1/93	עדכון	3	1616
4/4/94	עדכון	4	1701
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	5	-----
30/4/97	עדכון	6	1868
3/8/97	עדכון	7	1882
30/6/98	עדכון	8	1933
19/10/10	עדכון	9	2277
10/7/14	עדכון	10	2425